

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000140

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудко Сергій Григорович

2. Serhiy H. Dudko

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-03-2025

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика початкового навчання

Місце роботи здобувача: Полтавська академія неперервної освіти ім. М. В. Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 22518134

Місцезнаходження: вул. Соборності, 64-ж, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 14.053.01

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25, 14.01.21

Тема дисертації:

1. Наукові основи моделювання здоров'язрозвивального середовища закладу загальної середньої освіти.
2. Scientific Foundations for Modeling a Health-Promoting Environment in General Secondary Education Institutions.

Реферат:

1. У дисертації обґрунтовано та системно досліджено проблему здоров'язбереження в закладах загальної середньої освіти України та наукові основи логіко-функціонального моделювання здоров'язрозвивального середовища таких закладів у цілісності методологічного (логіко-семіотичного), теоретичного (змістово-технологічного) і моніторингового (діагностувально-оцінного) конструктивів еталонної моделі. Обґрунтовано методологічні та теоретичні основи моделювання освітнього середовища ЗЗСО на засадах здоров'язбереження в руслі гуманістично-компетентнісної освітньої парадигми, Цілей сталого розвитку ООН, Концепції Нової української школи; пояснено їх позитивними тенденціями реформування загальної середньої освіти. Визначено педагогічну гуманістично-компетентнісну сутність та зміст

здоров'язвивального середовища закладу загальної середньої освіти як сталого освітнього середовища. Теоретично обґрунтовано концепцію моделювання здоров'язвивального середовища закладу загальної середньої освіти. Розроблено та експериментально перевірено авторську модель здоров'язвивального середовища ЗЗСО як відображення новітнього простору культури здоров'язбереження суб'єктів освітнього процесу. Розроблено змістово-технологічне забезпечення моделювання здоров'язвивального середовища ЗЗСО управлінськими командами експериментальних ЗЗСО, втілено їх у відповідних педагогічних умовах. Здійснено прогностичне обґрунтування перспектив упровадження авторської моделі ЗРОС ЗЗСО. У процесі створення навчально-методичного забезпечення моделі ЗРОС систематизовано методику вдосконалення модельних програм, виокремлено типи, види і зразки новітніх здоров'язбережувальних технологій у діяльності педагогічних колективів. Визначено методику організацій та проведення уроків безпеки для учнів 5-6 класів як новітню здоров'язбережувальною технологією в обставинах воєнного стану. Представлено рекомендації облаштування класів безпеки, які мають стати своєрідними центрами ЗРОС. За результатами експериментальної роботи надано рекомендації із забезпечення якісного моделювання ЗРОС у ЗЗСО на інституційному, регіонально-громадському та місцевому рівнях середньої освіти.

2. This research scientifically substantiates health-promoting environment of the general secondary educational institution as a socio-pedagogical problem and the subject of research by domestic and foreign scientists; it is found that in the traditions of the Ukrainian education system and in the sciences of education, the principles of study of on general secondary education institution and health issues have been gradually developed. The structure of the logical and functional model of the health-promoting environment of GSEI is presented, which is based on the modern vision of the organization of the educational process and includes informing members of society about the main problems of sustainable development, forming a worldview based on the principles of sustainability, sustainable exchange of flows of matter, energy, information between the ethnos and its ethno-socio-natural environment. The content and technological aspects of modeling a health-promoting educational environment by the management teams of experimental GSEI are developed and implemented in appropriate pedagogical conditions. Modeling algorithm of health-promoting educational environment by management teams of general secondary education institutions is determined. The methodology for improving model programs is systematized, types, forms and samples of the latest health-promoting techniques in the activities of teaching staff are identified. The author's model curriculum for the integrated course «Health, Safety and Well-Being. Grades 5-6 (integrated course)», aimed at realizing the general goal of basic secondary education, competence potential and requirements for mandatory learning outcomes to be achieved by pupils, which received the approval and recommendation of the Ministry of Education and Science of Ukraine for implementation in the educational process of general secondary education is developed. Recommendations for the equipping of safety classes, which should become a kind of center for healthy lifestyle education, are presented as well as methodology for organizing and conducting safety lessons for pupils in grades 5-6 as the latest health-promoting techniques in martial law is defined. The proposed technological map and program of research and experimental work, including the introduction of pedagogical conditions, scientific and methodological support in the form of the author's model program of the course «Health, Safety and Well-Being (integrated course)» for pupils of grades 5-6 and relevant health-promoting techniques and methods, and tested their effectiveness during a formative experiment in experimental schools is implemented. Based on the results of the experimental work, recommendations to ensure high-quality modeling of a health-promoting educational environment in general secondary education institutions at the institutional, regional, public and local levels of secondary education are made.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Дудко С. Г. Реалізація поглядів Г. С. Сковороди на здоровий спосіб життя у сучасному закладі загальної середньої освіти. Розвиток гуманістичних ідей у неперервній освіті: від Григорія Сковороди до сучасного педагога новатора: монографія / ред. Н. І. Білик. Полтава, Київ: ПАНО ім. М. В. Остроградського, 2023. Розд. 1. С. 176–190. DOI: 10.33272/M2023-1.
- Дудко С. Г. Теоретичні засади здоров'язбережувального середовища в аспекті освіти сталого розвитку. Сучасні підходи до забезпечення сталого розвитку: монографія / за ред.: В. Смачило, О. Несторенко. Катівце: Університет технологій, 2023. С. 361–371. DOI: 10.54264/M020.
- Дудко С. Г., Жданюк Л. О., Ярошенко Т. І. Уроки безпеки в закладах загальної середньої освіти: поради вчителю: електрон. навч.-метод. посіб. Полтава: ПАНО, 2023. 44 с.
- Riznyk V., Kulko V., Lebedyk L., Dudko S., Strelnikov V. Innovative methods in the design of the pedagogical process, based on constructive efficiency. *Revista Conrado*. 2024. № 20(97). P. 332–338. Recuperado a partir de <https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/3664>.
- Rybalko P., Lebedyk L., Dudko S., Strelnikov V., & Khomenko L. Strategies for motivating students to participate in academic and additional educational activities to improve their competencies. *Interacción Y Perspectiva*. 2024. № 14(3). P. 830–838. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11205570>.
- Kapiton A., Kononets N., Mokliak V., Onipko V., Dudko S., Pylypenko V., Sokil A. Biometric technology of personal recognition. *Revista on line de Política e Gestão Educacional, Araraquara*. V. 28, n. 00, P. e023015, 2024. DOI: <https://doi.org/10.22633/rpge.v28i00.19390>. Disponível em: <https://periodicos.fclar.unesp.br/rpge/article/view/19390>. Acesso em: 20 jun. 2024.
- Дудко С. Г. Актуальність формування здоров'язбережувальної та здоров'язрозвиваючої компетентностей учнів 5–6 класів. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка: наук. зб. 2021. № 41. С. 229–242. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/41-1-37>.
- Дудко С. Г. Формування здоров'язбережувальної компетентності як напрям реалізації цілей сталого розвитку. Витоки педагогічної майстерності. 2021. № 27. С. 96–101. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2021.27.247053>.
- Дудко С., Гуз К., Кононец Н. Актуальні проблеми визначення рівня розвитку особистості. Імідж сучасного педагога. 2021. № 3 (198). С. 101–105. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-3\(198\)-101-105](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-3(198)-101-105).
- Дудко С. Компетентність керівника закладу загальної середньої освіти у формуванні безпечного та здоров'язбережувального освітнього середовища. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2022. № 1. С. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.9>.
- Дудко С. Г. Професійні компетентності педагогічних працівників у формуванні здоров'язбережувальної та здоров'язрозвиваючої компетентностей учнів. Педагогічні науки: теорія та практика. 2022. № 1 (41). С. 135–141. DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5622-2022-1-20>.
- Дудко С. Г. Теоретичні засади компетентнісного підходу в освітньому процесі загальноосвітнього закладу. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи». Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 2022. № 88. С. 75–79. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.88.15>.
- Дудко С. Г. Теоретичні аспекти здоров'язбережувальної діяльності в умовах освітнього закладу. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 2022. № 89. С. 53–57. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.11>.
- Дудко С. Г. Особливості формування здоров'язбережувальної та здоров'язрозвивальної компетентностей учнів 5–6 класів в освітніх галузях Державного стандарту базової середньої освіти. Освіта та педагогічна

наука. 2022. № 3 (181) С. 3–13. (Index Copernicus). DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-3\(181\)-3-13](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-3(181)-3-13).

- Дудко С. Г. Сучасні підходи до формування здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей учнів базової середньої освіти. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки). 2023. № 1 (355). С. 80–87. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2023-1\(355\)-80-87](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2023-1(355)-80-87).
- Дудко С. Г. Методологія здоров'язбереження здобувачів освіти закладу загальної середньої освіти в контексті сучасних наукових поглядів. Освіта та педагогічна наука. 2023. № 3 (184). С. 44–55. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2023-3\(184\)-44-55](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2023-3(184)-44-55).
- Дудко С. Моделювання освітнього середовища в професійно-педагогічній діяльності вчителя. Українська професійна освіта = Ukrainian professional education. 2024. № 15. С. 93–99. DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2024.15.312208>.
- Дудко С. Парадигмальне моделювання середовища українських закладів загальної середньої освіти. Імідж сучасного педагога. 2024. № 4 (217). С. 42–46. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-4\(217\)-42-46](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-4(217)-42-46).
- Дудко С. Технологічні засади моделювання здоров'ярозвивального середовища сучасного закладу освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2024. №4 (138). С. 384–397. DOI: [10.24139/2312-5993/2024.04/384-397](https://doi.org/10.24139/2312-5993/2024.04/384-397).
- Дудко С. Методичні аспекти моделювання здоров'ярозвивального середовища сучасного закладу освіти. Українська професійна освіта = Ukrainian Professional Education. 2024. № 16. С. 127–133. DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2024.16.314318>.
- Dudko S. Formation of health-saving competence in a general secondary education institution. Природнична освіта та наука. 2024. Вип. 4. С. 34–38. DOI: <https://doi.org/10.32782/NSER/2024-4.05>.
- Дудко С. Г., Ярошенко Т. І., Калініченко І. О., Водолазська Т. В. Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти. Полтава. ПАНУ, 2024. 24 с. URL: <https://mon.gov.ua>
- Дудко С. Г. Формування здоров'язбережувальних компетентностей в процесі впровадження здоров'язбережувальних технологій. Ключові питання наукових досліджень у сфері педагогіки та психології у XXI ст: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 28–29 січня 2022 року). Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2022. С. 67–71.
- Дудко С. Г. Особливості застосування здоров'язбережувальних технологій в процесі формування здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей. Актуальні питання сучасних педагогічних та психологічних наук: Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (18–19 лютого 2022 р., м. Одеса). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2022. С. 26–129.
- Дудко С. Г. Теоретичні аспекти моделювання здоров'ярозвивального освітнього середовища. Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах: Матеріали V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (13–14 червня 2024 р., м. Дніпро). Дніпро, Україна. 2024. С. 67–69.
- Дудко С. Г., Дудко Л. М. Цілісність змісту освіти як умова збереження здоров'я учнів. Технології інтеграції змісту освіти: зб. наук. пр. Всеукр. кругл. стіл, м. Полтава. 17 квіт. 2019 р. Полтава, 2019. С. 37–43.
- Дудко С. Г. Дидактичні засади формування здоров'язбережувального життєствердного образу світу учнів загальної середньої освіти. Матеріали всеукраїнського освітнього форсайту «Зміст освіти та освітні практики Нової української школи» / Упоряд.: В. В. Зелюк, В. Р. Ільченко, О. О. Буйдіна. Полтава: ПОІППО, 2021. 255 с.
- Дудко С. Г. Роль здоров'язбережувального середовища в освітньому процесі ЗЗСО. Освітній менеджмент: успішні практики й виклики в контексті розбудови НУШ: матеріали міжрег. наук.-практ. інтернет-конф., (Полтава, 19 квіт. 2023 р.) / за заг. ред. С.В. Королюк, О.В. Касьянової. Полтава : ПАНУ, 2023. 94 с.
- Дудко С. Г. Формування компетентностей з безпечної поведінки школярів ЗЗСО. Матеріали II всеукр. наук.-практ. конф., Тернопіль, (01 берез. 2024 р.) / за заг. ред. О. М. Петровський, В. С. Мисик та ін.

Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2024. С. 117-122.

- Дудко С. Г. Педагогічні умови здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей в освітньому середовищі ЗЗСО. Матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф., (17 травня. 2024 р. м. Одеса) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2024. С. 101 – 107.
- Дудко С. Г., Ткаченко А. С. Освітня програма підвищення кваліфікації «Впровадження реформи шкільного здорового харчування в закладах загальної середньої освіти». Полтава. ПАНО, 2024. 14 с. URL: <https://pano.pl.ua/wp-content/uploads/2024/09/Prohrama-khachuvannia.docx>.
- Дудко С. Г. Дудко Л. М. Формування здоров'язбережувальної компетентності учнів у закладах загальної середньої освіти. Постметодика. 2022. № 1-2. С. 5-9.
- Дудко С. Г., Жданюк Л. О., Ярошенко Т. І. Уроки безпеки в закладах загальної середньої освіти: поради вчителю до 2022/23 навчального року: електрон. навч.-метод. посіб. Полтава: ПАНО, 2022. 34 с.
- Дудко С. Г. Формування безпечних умов перебування учнів в ЗЗСО в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій. Постметодика. 2023. № 2-3. С. 13-18.
- Стратегія розвитку освіти Полтавської області на 2023-2027 роки / В. В. Зелюк (кер. роб. групи), В. Полторак, Є. Кончаковський, І Долина, С. Дудко та ін. Полтава : ПАНО, 2024. 48 с.
- Дудко С. Г. Дайджест. «Круглий стіл» «Наука, освіта, ідеологія: пам'ять як культурний код і чинник розвитку нації», присвячений відзначенню Днів науки і Європи в Україні та Дня музеїв. Постметодика. 2024. № 2. С. 83 – 89.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0110U002274

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хоменко Павло Віталійович

2. Pavlo V. Homenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вознюк Олександр Васильович

2. Oleksandr V. Voznyuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобрицька Валентина Іванівна

2. Valentyna I. Bobryts'ka,

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сидорчук Нінель Герандівна

2. Ninel G. Sydorchuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мирончук Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Mironchuk

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романюк Руслана Костянтинівна

2. Ruslana K. Romaniuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Антонова Олена Євгеніївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Антонова Олена Євгеніївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Мирончук Наталія Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна